

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO
NR. IX-2135 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ
NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO IR KODEKSO
PAPILDYMO 476¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BENDROJO
PAGALBOS CENTRO ĮSTATYMO NR. IX-2246 2, 5, 7, 8 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KIBERNETINIO SAUGUMO
ĮSTATYMO NR. XII-1428 2, 8, 10, 12 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS POLITIKŲ IR VALSTYBĖS
PAREIGŲNŲ DARBO APMOKĖJIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1904 2 STRAIPSNIO IR
PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
ASMENS DUOMENŲ TEISINĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1374 24 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai

2018 m. gruodžio 11 d. buvo priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (nauja redakcija). Šia direktyva siekiama efektyvesnio teisinio Europos elektroninių ryšių rinkos reguliavimo, kuris atitiktų šiuolaikinių technologijų ir rinkų ypatumus, sparčiai augant internetinių paslaugų ir didelio pralaidumo 5G ryšio tinklų poreikiui. Direktyva (ES) 2018/1972 sudaryta iš horizontaliai susisteminto keturių direktyvų (Pagrindų direktyvos¹, Leidimų direktyvos², Prieigos direktyvos³ ir Universalijų paslaugų direktyvos⁴) teksto. Europos Sąjungos valstybės narės Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatas į nacionalinę teisę turi perkelti iki 2020 m. gruodžio 21 d.

Direktyvoje (ES) 2018/1972 numatomi šie svarbiausi pokyčiai:

1) *Platesnė elektroninių ryšių paslaugos apibrėžtis*. Direktyvoje (ES) 2018/1972 yra tikslinamos sąvokų apibrėžtys, siekiant užtikrinti, kad jos atitiktų technologinio neutralumo principą ir atspindėtų technologinę plėtrą, įskaitant naujas elektroninių ryšių tinklo valdymo formas. Naujoji elektroninių ryšių paslaugos apibrėžtis apims tris paslaugų grupes: interneto prieigos paslaugas, asmenų tarpusavio ryšio paslaugas ir paslaugas, kurias daugiausia sudaro signalų perdavimas. Siekiant užtikrinti, kad lygiavertės paslaugas gaunantys galutiniai paslaugų gavėjai ir jų teisės būtų vienodai saugomi, elektroninių ryšių paslaugos sąvoka išplečiama – į ją įtraukiamos ir su numeriu nesiejamos asmenų tarpusavio ryšio paslaugos (pavyzdžiui, *Viber*, *Whatsapp* ir panašiai).

2) *Radio dažnių spektro valdymas*. Siekiant nuosekliai diegti ir plėtoti 5G belaidžio judriojo ryšio tinklus Europoje, Direktyvoje (ES) 2018/1972 numatomas tam reikalingo radio dažnių spektro skyrimo ir naudojimo derinimas visos Europos Sąjungos mastu. Tai lemia, kad visoje Europos Sąjungoje suderintais terminalais ir techninėmis sąlygomis iki 2020 m. pabaigos turės būti paskirti radio dažniai iš 3,6 GHz bei 26 GHz radio dažnių juostų, o vėliau ir kitų radio dažnių juostų. Direktyvoje (ES) 2018/1972 įtvirtinta Europos Sąjungos mastu suderinto radio dažnių spektro skyrimo tarpusavio peržiūros procedūra, kurios metu Europos Sąjungos valstybės narės galės teikti pastabas dėl kitų valstybių narių sprendimų dėl radio dažnių spektro valdymo projektų. Taip pat nustatytas ilgesnis leidimų, suteikiančių teisę naudoti Europos Sąjungos mastu suderintą radio dažnių spektrą, galiojimo terminas (20 metų), įtvirtinti privalomi efektyvaus radio dažnių spektro naudojimo reikalavimai, kurie kartu su suderintu radio dažnių (kanalų) valdymu turėtų skatinti investicijas į 5G tinklus ir jų naudojimą. Atsižvelgiant į tai, kad radio dažnių spektro

¹ 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) su visais pakeitimais.

² 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo (Leidimų direktyva) su visais pakeitimais.

³ 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva) su visais pakeitimais.

⁴ 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universalijų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universalijų paslaugų direktyva), su visais pakeitimais.

paklausa didėja, Direktyva (ES) 2018/1972 siekiama skatinti pasidalijamąjį radijo dažnių spektro naudojimą, kadangi pasidalijamai naudojant radijo dažnių spektrą didėja radijo dažnių (kanalų) naudojimo veiksmingumas ir efektyvumas.

3) *Prieiga prie labai pralaidžių elektroninių ryšių tinklų.* Direktyvos (ES) 2018/1972 preambulės 28 konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad būtina tinkamai skatinti investicijas į naujus labai pralaidžius elektroninių ryšių tinklus, kuriais, be kita ko, stiprinamas Europos Sąjungos konkurencingumas, nes šie tinklai atveria milžiniškas galimybes suteikti naudos tiek vartotojams, tiek ūkio subjektams visoje Europos Sąjungoje. Todėl Direktyvoje (ES) 2018/1972 numatomos priemonės operatoriams skatinti bendrai investuoti į labai pralaidžius elektroninių ryšių tinklus, tuo pasidalinant jiems tenkančią verslo riziką. Bendrai investuoti į naujų labai pralaidžių elektroninių ryšių tinklų steigimą aiškiais ir skaidriomis sąlygomis galės siūlyti ir atitinkamoje rinkoje didelę įtaką turintys ūkio subjektai.

4) *Rinkų tyrimai ir prieigos reguliavimas.* Direktyva (ES) 2018/1972 nustato, kad nacionalinės reguliavimo institucijos tirs atitinkamas rinkas kas 5 metus vietoj šiuo metu numatyto 3 metų periodiškumo. Direktyva (ES) 2018/1972 didinami valstybių narių įgaliojimai, siekiant užtikrinti, kad nauji elektroninių ryšių tinklai būtų plėtojami sąžiningai ir veiksmingai, todėl nacionalinės reguliavimo institucijos galės taikyti simetrinį prieigos prie laidų ir kabelių bei susijusių priemonių reguliavimą elektroninių ryšių tinklų teikėjams arba tokių laidų, kabelių ir susijusių įrenginių savininkams, kai šių tinklo elementų ir susijusių priemonių dubliavimas ekonominiu požiūriu nėra efektyvus ar fiziškai įmanomas. Direktyvoje (ES) 2018/1972 įtvirtinama galimybė nacionalinėms reguliavimo institucijoms nustatyti didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintiems ūkio subjektams įpareigojimą suteikti prieigą prie infrastruktūros.

5) *Universaliosios elektroninių ryšių paslaugos.* Universaliosios elektroninių ryšių paslaugos – viena iš priemonių užtikrinti galimybę vartotojams naudotis bent minimaliu elektroninių ryšių paslaugų rinkiniu. Atsižvelgiant į tai, vienas iš pagrindinių universalųjų elektroninių ryšių paslaugų reikalavimų – užtikrinti, kad visi vartotojai turėtų įperkamą (atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės nacionalines aplinkybes ir ypatumus) prieigą prie interneto ir kalbinio ryšio paslaugų, teikiamų fiksuotoje vietoje. Direktyvoje (ES) 2018/1972 peržiūrėta universalųjų elektroninių ryšių paslaugų apimtis: nebeliks privalomumo teikti telefono ryšio paslaugas taksofonais, įtvirtintas įpareigojimas užtikrinti vartotojams įperkamą, pakankamos spartos plačiajuostę interneto prieigą. Valstybėms narėms paliekama laisvė pačioms apibrėžti pakankamą plačiajuostę interneto prieigą ir įvertinti universalųjų elektroninių ryšių paslaugų įperkamumą nepasiturintiems gyventojams, kurie turi teisę gauti arba gauna piniginę socialinę paramą pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą (toliau – nepasiturintys gyventojai) ar socialinių paslaugų gavėjams. Įperkamumui užtikrinti gali būti nustatomi specialūs mokėjimo planai arba tarifai.

6) *Vartotojų apsauga.* Visoje Europos Sąjungoje bus suvienodintos vartotojų teisių apsaugos taisyklės, susijusios su klausimais, reglamentuojamais Direktyvoje (ES) 2018/1972. Jos leis paprasčiau ir lengviau pakeisti elektroninių ryšių paslaugų teikėją vartotojams, naudojančiams tiek asmenų tarpusavio ryšio, tiek interneto prieigos paslaugas. Direktyvoje (ES) 2018/1972 aiškiau reglamentuotos įvairių elektroninių ryšių paslaugų rinkinių teikimo sąlygos. Suvienodinami reikalavimai dėl sutarčių pagrindinių nuostatų, numatoma, kad Europos Komisija tvirtins esminių elektroninių ryšių paslaugų teikimo sąlygų, kurios turės būti pateikiamos vartotojams, sudarantiems elektroninių ryšių paslaugų teikimo sutartį, šabloną.

7) *Skambučių užbaigimo paslaugų kainų reguliavimas.* Ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. Europos Komisija nustatys didžiausią balso skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugų tarifą ir skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslaugų tarifą. Nacionalinės reguliavimo institucijos prižiūrės, kaip viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai taiko šias kainas, ir turės teisę reikalauti, kad šie teikėjai pakeistų jų taikomas skambučių užbaigimo paslaugų kainas, jeigu jos neatitiks Europos Komisijos nustatytų kainų.

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – Tarnyba), vykdydama jai priskirtas rinkos reguliavimo funkcijas, savo veikla ir priimamais sprendimais turi tiesioginį reikšmingą

poveikį šalies ekonomikai ir konkurencingumui, reguliuojamoms rinkoms, teisėkūrai, priima privalomus ūkio subjektų ir viešojo administravimo subjektų elgesį veikiančius sprendimus, taiko ekonominio poveikio priemones (sankcijas). Ypatingas dėmesys atkreiptinas į tai, kad Tarnyba valdo ir priima sprendimus dėl ypatingai svarbaus valstybės turto, riboto valstybės išteklių – radijo dažnių. Manytina, kad dabartinis Tarnybos valdymo modelis, kuomet visus sprendimus priima vienas asmuo, neužtikrina nešališkumo, skaidrumo ir priimamų sprendimų nepriklausomumo tiek, kiek tai būtų užtikrinama tuo atveju, jeigu visus šiuos sprendimus priimtų Tarnybos taryba (toliau – Taryba), sudaryta iš 5 asmenų.

Atsižvelgiant į šias priežastis, buvo parengti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – ERĮ projektas), Lietuvos Respublikos Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas, (toliau – BPCI projektas), Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – KSI projektas), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – ANK projektas) bei Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo projektas) (toliau visi kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektų tikslas – perkelti į Lietuvos nacionalinę teisę Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatas ir pakeisti Tarnybos valdymo modelį.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų nuostatų, susijusių su minėtų Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų perkėlimu, iniciatorė yra Tarnyba. Įstatymų projektų nuostatas dėl Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimo parengė Tarnybos Teisės departamento vyriausioji patarėja Marina Lavrinavičiūtė (tel. (8 5) 210 5694, el. paštas marina.lavrinaviciute@rrt.lt) ir Teisės departamento Teisėkūros skyriaus vedėja Kristina Masiulytė (tel. (8 5) 210 5659, el. p. kristina.masiulyte@rrt.lt). Įstatymų projektų nuostatų, susijusių su Tarnybos valdymo modelio pakeitimu, iniciatorė yra Susisiekimo ministerija. Šiomis nuostatomis Įstatymų projektus papildė Tinklų ir tarptautinių ryšių departamento (l. e. departamento direktoriaus pareigas Kristina Semėnė (tel. (8 5) 239 3990, el. p. kristina.semene@sumin.lt) Elektroninių ryšių skyriaus valstybės tarnautojai.

3. Dabartinis įstatymų projektuose aptartų teisinių santykių reguliavimas

Šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERĮ) nuostatos perkelia Pagrindų, Leidimų, Prieigos ir Universalijų paslaugų direktyvų nuostatas. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas nenumato atsakomybės asmenims, kurie nesiverčia elektroninių ryšių veikla, arba juridinių asmenų, kurie nesiverčia elektroninių ryšių veikla, vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims už ERĮ numatytos informacijos nepateikimą, neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimą.

Pagal galiojantį ERĮ Tarnybai vadovauja direktorius. Jį 5 metams skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu. Lietuvos Respublikos Prezidento 2016 m. liepos 11 d. dekretu Nr. 1K-711 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus skyrimo“ Feliksas Dobrovolskis buvo paskirtas Tarnybos direktoriumi penkeriems metams antrajai kadencijai.

Direktorius sprendžia visus Tarnybos kompetencijos klausimus, atstovauja Tarnybai Lietuvos Respublikoje ir užsienyje, tvirtina Tarnybos struktūrą, struktūrinių padalinių nuostatus, pareigybių sąrašus ir aprašymus, priima ir atleidžia Tarnybos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį, tvirtina Tarnybos strateginį veiklos planą, pasirašo Tarnybos tarybos (toliau – Taryba) priimtus nutarimus, leidžia įsakymus, įsakymais tvirtina teisės aktus ir tikrina, kaip jie vykdomi, užtikrina, kad Tarnyboje būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų.

Taryba šiuo metu yra kolegialus Tarnybos patariamasis organas, sudarytas iš septynių narių, o jos pirmininkas yra Tarnybos direktorius. Tarybos nariai dirba neatlygintinai.

Taryba skiriama 5 metams. Lietuvos Respublikos Prezidento 2019 m. sausio 21 d. dekretu Nr. 1K-1528 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos narių skyrimo“ paskirti nariai. Šiuo metu Tarybą sudaro Tarnybos direktorius Feliksas Dobrovolskis, BĮ Kertinio valstybės telekomunikacijų centro direktorius Evaldas Serbenta, Vilniaus universiteto Taikomosios elektrodinamikos ir telekomunikacijų instituto direktorius Jonas Matukas, Valstybės saugumo departamento direktoriaus pavaduotojas Kęstutis Budrys, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos vyriausioji patarėja Medeina Augustinavičienė, Kauno technologijos universiteto Elektros ir elektronikos fakulteto dekanas Algimantas Valinevičius ir Lietuvos standartizacijos departamento direktorius Rimantas Sanajėvas.

Tarnybos 2019 m. veiklos ataskaitoje teigiama, kad 2019 m. įvyko 6 Tarybos posėdžiai, kuriuose buvo svarstyta ir (ar) derinta Tarnybos strateginiai veiklos tikslai ir jų įgyvendinimas, įskaitant 2018 m. Tarnybos veiklos ataskaitą, patikimumo užtikrinimo paslaugų rinkos 2018 m. apžvalga ir 2020–2022 m. Tarnybos strateginio veiklos plano projektas, radijo ryšio plėtros planai, užmokesčių už Tarnybos teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus tarifų balansavimas, 2019 m. Tarnybos Ryšių valdymo ir kontrolės programos sąmatos pakeitimai, 2020 m. Tarnybos Ryšių valdymo ir kontrolės programos sąmata bei Tarnybos vidaus darbo reglamento pakeitimai.

Tarnyboje iš viso dirba apie 170 darbuotojų (įskaitant 5 regioninius padalinius), iš kurių 1 direktorius ~~etatas~~, 3 pavaduotojai, 9 departamentų direktoriai, 28 skyrių, esančių departamento sudėtyje, vedėjai ir kt.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Priėmus ERĮ projektą ir kartu teikiamus įstatymų projektus, į nacionalinę teisę bus perkeltos Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatos.

Pagrindiniai ERĮ projekte siūlomi pakeitimai:

1) *Patikslinamos šiuo metu ERĮ vartojamos sąvokos* (pavyzdžiui, elektroninių ryšių paslauga, elektroninių ryšių tinklas) *ir apibrėžiamos naujos sąvokos* (pavyzdžiui, asmenų tarpusavio ryšio paslauga, labai pralaidus elektroninių ryšių tinklas, kalbinio ryšio paslauga, mažos aprėpties belaidžio prisijungimo prie elektroninių ryšių tinklo taškas, su numeriu nesiejama asmenų tarpusavio ryšio paslauga, su numeriu siejama asmenų tarpusavio ryšio paslauga ir kita) (naujos redakcijos ERĮ 3 straipsnis).

2) *Papildomos nuostatos, susijusios su veiksmingu ir efektyviu elektroninių ryšių išteklių* (radijo dažnių (kanalų), ryšio numerių) *valdymu ir naudojimu* (naujos redakcijos ERĮ 13, 57, 59, 60, 61, 66 ir kiti straipsniai):

- reglamentuojama bendradarbiavimo su Europos Sąjungos institucijomis, Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija, Radijo spektro politikos grupe ir Europos Sąjungos valstybėmis narėmis dėl radijo dažnių (kanalų) valdymo ir naudojimo tvarka;

- tikslinamos Tarnybos funkcijos užtikrinant veiksmingą ir efektyvų radijo dažnių (kanalų) naudojimą;

- reglamentuojama suderintų radijo dažnių (kanalų) naudojimo termino nustatymo ir jo pratęsimo tvarka;

- įtvirtinama galimybė Tarnybai kartu su kitomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis bendrai nustatyti radijo dažnių (kanalų) skyrimo procedūras.

3) *Tikslinama rinkų tyrimo tvarka* (naujos redakcijos ERĮ 16 straipsnis):

- keičiamas rinkų tyrimų atlikimo periodiškumas iš 3 į 5 metus;

- numatoma galimybė Tarnybai atsiimti sprendimo, kuriuo būtų apibrėžta atitinkama rinka ar nustatyti arba nenustatyti ūkio subjektai, joje turintys didelę įtaką, projektą po jo pateikimo Europos Komisijai, Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijai ir kitoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms;

- numatoma galimybė Tarnybai bet kuriuo rinkos tyrimo procedūros etapo metu atsisakyti priimti sprendimo, kuriuo būtų apibrėžta atitinkama rinka ar nustatyti arba nenustatyti ūkio subjektai, joje turintys didelę įtaką, projektą.

4) *Įtvirtinama galimybė nustatyti naujus įpareigojimus* didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintiems ūkio subjektams, taip pat elektroninių ryšių tinklų teikėjams ir kitiems asmenims (įpareigojimą suteikti prieigą prie infrastruktūros, įpareigojimą bendrai naudoti pasyviają elektroninių ryšių infrastruktūrą arba sudaryti susitarimus dėl vietinės tarptinklinio ryšio prieigos, įpareigojimą suteikti prieigą prie kabelių bei susijusių priemonių pastatų viduje) (naujos redakcijos ERĮ 21, 22 straipsniai), *tikslinamas įpareigojimų*, galimų nustatyti didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintiems ūkio subjektams, *turinys* (naujos redakcijos ERĮ 17, 18, 22, 23, 24, 26 straipsniai).

5) *Numatoma galimybė ūkio subjektams, turintiems didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, pasiūlyti įsipareigojimus* (pavyzdžiui, sudaryti galimybes bendrai investuoti į naują labai pralaidų elektroninių ryšių tinklą) (naujos redakcijos ERĮ 27, 28 straipsniai).

6) *Patikslinamos ERĮ nuostatos, reglamentuojančios teisės verstis elektroninių ryšių veikla įgyvendinimą*, jas suderinant su Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatomis (naujos redakcijos ERĮ 35, 36 straipsniai).

7) *Keičiama universalųjų elektroninių ryšių paslaugų apimtis* (naujos redakcijos ERĮ 37 straipsnis):

- nebelieka pareigos teikti telefono ryšio paslaugas taksofonais;

- atsiranda pareiga užtikrinti pakankamos plačiajuostės interneto prieigos paslaugų teikimą. ERĮ projekte nesiūloma konkretizuoti, kokie universalųjų elektroninių ryšių paslaugų konkretūs techniniai parametrai turėtų būti užtikrinti (pvz., kokia plačiajuostės interneto prieigos sparta), nes tai bus sprendžiama įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, vertinant tiek ekonominę situaciją šalyje, tiek teikiamų paslaugų kainas, bus atliekamas vertinimas;

- numatoma galimybė nustatyti įpareigojimą operatoriams teikti nepasiturintiems gyventojams ar socialinių paslaugų gavėjams universaliasias elektroninių ryšių paslaugas įperkamomis kainomis, kurios skirtųsi nuo įprastai taikomų komercinių kainų;

- išlaikomas nuostolių, patirtų dėl įpareigojimo užtikrinti universalųjų elektroninių ryšių paslaugų prieinamumą ir (ar) įpareigojimo užtikrinti šių paslaugų įperkamumą, kompensavimo mechanizmas, kurį nustatys Vyriausybė.

8) *Nustatoma plačiajuosčio ryšio tinklų aprėpties tyrimo atlikimo tvarka* (naujos redakcijos ERĮ 47 straipsnis).

9) *Įtvirtinama mažos aprėpties belaidžio prisijungimo prie elektroninių ryšių tinklo taškų įrengimo ir naudojimo tvarka*, prisijungimo prie vietinių radijo ryšio tinklų tvarka ir sąlygos (naujos redakcijos ERĮ 49, 50 straipsniai).

10) *Tikslinamos ERĮ nuostatos, reglamentuojančios informacijos gavimą ir ekonominių sankcijų skyrimą* (naujos redakcijos ERĮ 81–95 straipsniai):

- įtvirtinama galimybė reikalauti iš ūkio subjektų pateikti informaciją, reikalingą plačiajuosčio ryšio tinklų aprėpties tyrimo tikslais, atsakymams į Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos prašymus, ataskaitų ar tyrimų rengimo tikslais, elektroninių ryšių tinklų ir (ar) elektroninių ryšių paslaugų aprėpties, galutinių paslaugų gavėjų junglumo įvertinimui;

- numatoma atsakomybė už atitinkamos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra naudojami Lietuvos Respublikos ryšio numeriai, vartotojų teisių apsaugą ir (arba) ryšio numerių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimą;

- numatoma atsakomybė už tyčia arba dėl neatsargumo pateiktą neteislingą ar neišsamią naujos redakcijos ERĮ 47 straipsnio 5 ar 6 dalyje nurodytą informaciją;

- nustatoma ekonominės sankcijos skyrimo senatis – 2 metai nuo pažeidimo padarymo dienos, o trunkamojo pažeidimo atveju – 2 metai nuo jo paaikšėjimo dienos;

- detalizuojama ekonominių sankcijų skyrimo procedūra.

11) *Siūloma, kad nuo 2021 m. liepos 12 d., kuomet baigsis Tarnybos direktoriaus antrosios kadencijos laikas, Tarnyba būtų valdoma kolegialiai penkių Tarybos narių*, kurie būtų skiriami tokia pačia tvarka, kaip ir šiuo metu skiriamas Tarnybos direktorius. Siūloma, kad Tarnybos valdymo modelis iš esmės atitiktų Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – VERT) valdymo modelį. Visas šiuo metu Tarnybos direktoriaus funkcijas perimtų Taryba, o ją aptarnautų Tarnybos administracija. Siūloma, kad Tarybos nariams už darbą būtų mokama. Įvertinus funkcijų

ir veiklos specifiką, aukštos kvalifikacijos reikalaujančias reguliavimo sritis, darbo užmokesčio apskaičiavimo mechanizmas turėtų būti toks, kad leistų užtikrinti pakankamą atlyginimą už atitinkamo sudėtingumo ir didelės atsakomybės darbą. Dėl to Tarybos pirmininkui ir nariams siūloma nustatyti darbo užmokesčių dydžius taip, kaip yra nustatyta VERT pirmininkui ir jos nariams. Tačiau Tarybos direktoriui iki jo kadencijos pabaigos siūloma palikti tokį patį darbo užmokestį kaip ir šiuo metu.

Toks siūlymas visiškai atitinka nepriklausomumo ir skaidrumo reikalavimus, o pereinamasis laikotarpis atitinka Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) bylose C-288/12, C-424/15 suformuotą praktiką, pagal kurią teigiama, kad valstybės narės yra laisvos nustatyti tokį savo priežiūros institucijų institucinį modelį, kokį mano esant tinkamiausią, ir jį atitinkamai pakeisti, tačiau tai darydamos jos turi užtikrinti, kad tai nekeltų grėsmės priežiūros institucijos nepriklausomumui, neatsiejamam nuo pareigos nekeisti jos pirmininko ir (ar) jos valdybos narių kadencijos trukmės. Tai taikytina net tiems atvejams, kai pirmalaikę kadencijos pabaigą lemia institucinio modelio restruktūrizacija arba pakeitimas. Atsižvelgiant į šią ESTT praktiką, Tarybos valdymo modelio pakeitimas įsigaliotų tik pasibaigus Tarybos direktoriaus kadencijos laikui.

12) *Siūloma įtvirtinti teisę galutiniams paslaugų gavėjams viešąsias elektroninių ryšių paslaugas gauti galiniais įrenginiais su integruotais abonento identifikavimo moduliais*, taip pat jų teisę išlaikyti ryšio numerį, kai yra keičiamas viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjas, nekeičiant abonento identifikavimo modulio galiniame įrenginyje ir be fizinės prieigos prie galinio įrenginio (naujos redakcijos ERĮ 40 straipsnio 18 dalis). Tai leistų užtikrinti viešųjų elektroninių ryšių paslaugų gavėjams galimybę gauti elektroninių ryšių paslaugas galiniais įrenginiais, kuriuose nėra naudojamas tradicinis abonento identifikavimo modulis (SIM kortelė) ir kuriuose gamintojas yra integravęs techninius sprendimus, kaip identifikuoti paslaugų gavėjus. Tai leistų galutiniams paslaugų gavėjams pasinaudoti sparčiai besivystančių elektroninių ryšių paslaugų ir jomis naudotis skirtų galinių įrenginių privalumais. Atsižvelgiant į technologijų vystymosi tendencijas, numatomas šios nuostatos įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

13) *Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintu teisėkūros efektyvumo principu*, naujos redakcijos ERĮ nuostatose, kuriose įvardijamos tam tikrų institucijų funkcijos, *įrašomos konkrečios institucijos, kurioms tos funkcijos yra pavedamos*.

14) *Atliekami kiti redakcinio pobūdžio patikslinimai*, siekiant užtikrinti ERĮ nuostatų tarpusavio suderinamumą ir atitiktį teisės aktų reikalavimams. Pažymėtina, kad, siekiant užtikrinti Direktyvos (ES) 2018/1972 perkėlimą į nacionalinę teisę laiku, šiuo metu galiojančiose ERĮ nuostatose, nesusijusiose su Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatų įgyvendinimu (pavyzdžiui, ERĮ IX skirsnis, 1 priedas), yra atliekami tik redakciniai patikslinimai (pavyzdžiui, suderinamas sąvokų vartojimas, tikslinama pasikeitusi straipsnių numeracija ir panašiai).

Priėmus ANK projektą, bus numatyta administracinė atsakomybė asmenims, kurie nesiverčia elektroninių ryšių veikla, arba juridinių asmenų, kurie nesiverčia elektroninių ryšių veikla, vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims už ERĮ numatytos informacijos nepateikimą, klaidingas, neteisingas ar neišsamios informacijos pateikimą, taip pat minėtiems asmenims bus numatyta atsakomybė už naujos redakcijos ERĮ 47 straipsnio 5 ar 6 dalyje nurodytos informacijos nepateikimą, neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimą tyčia arba dėl neatsargumo.

Priėmus BPCĮ projektą, jame vartojamos sąvokos bus suderintos su ERĮ projekte vartojamomis sąvokomis, taip pat bus užtikrintas visuomenės informavimas apie skubiosios pagalbos tarnybos ryšio numerį 112 ir jo naudojimą, kaip to reikalauja Direktyva (ES) 2018/1972.

Priėmus KSĮ projektą ir ADTĮ projektą, bus užtikrinta keičiamuose įstatymuose vartojamų sąvokų ir nuorodų atitiktis ERĮ.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Projektai įtakos kriminogeniniai situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimtų įstatymų įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

ERĮ projektas sudarys palankias sąlygas 5G tinklų plėtrai, investicijoms į elektroninių ryšių tinklus, ypač labai pralaidžius elektroninių ryšių tinklus, taip pat elektroninių ryšių infrastruktūros vystymą, užtikrins geresnę vartotojų teisių apsaugą. ERĮ projekto nuostatos, susijusios su Tarnybos valdymo pokyčiais, užtikrins labiau prognozuojamą, skaidresnę ir stabilesnę verslo aplinką, spartesnę ir kompleksiškai ekonomišką bei efektyvesnę suformuotų tikslų pasiekimą.

Kiti kartu su ERĮ projektu teikiami Įstatymų projektai įtakos verslo sąlygoms neturės.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, įstatymai, kuriuos būtina priimti, galiojantys įstatymai, kuriuos reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Įstatymų inkorporavimui į teisinę sistemą kitų įstatymų priimti, galiojančių įstatymų pakeisti ar panaikinti nereikės.

9. Įstatymų projektų atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimams, o įstatymų projektų sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus, o ERĮ projekte apibrėžiamos sąvokos yra aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai ir parengimo terminai

Perkeliant Direktyvą (ES) 2018/1972 į nacionalinę teisę, taip pat įgyvendinant ERĮ projektą turės būti pakeisti:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 27 d. nutarimas Nr. 1248 „Dėl Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo taisyklių patvirtinimo ir universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų kainų aukščiausios ribos nustatymo bei kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimas Nr. 818 „Dėl Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo įgyvendinimo“ (turi būti patikslintas Nacionalinio kibernetinių incidentų valdymo plano 50.2 papunktis);

- Tarnybos direktoriaus 2006 m. balandžio 28 d. įsakymas Nr. 1V-574 „Dėl Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nuostolių apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 14 d. įsakymas Nr. 1V-738 „Dėl Apskaitos atskyrimo taisyklių ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2011 m. rugsėjo 20 d. įsakymas Nr. 1V-889 „Dėl Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo taisyklių patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1V-1160 „Dėl Elektroninių ryšių paslaugų teikimo taisyklių patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 13 d. įsakymas Nr. 1V-1104 „Dėl Telefono ryšio numerių skyrimo ir naudojimo taisyklių ir nacionalinio telefono ryšio numeracijos plano patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2005 m. balandžio 8 d. įsakymas Nr. 1V-340 „Dėl Bendrųjų vertimosi elektroninių ryšių veikla sąlygų aprašo patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2011 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. 1V-1087 „Dėl Abonentų ir (ar) naudotojų galimybės naudotis pagalbos iškvietimo paslaugas teikiančių institucijų paslaugomis tvarkos aprašo patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. 1V-460 „Dėl Abonento teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymas Nr. 1V-297 „Dėl Rinkos tyrimo taisyklių patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. 1V-960 „Dėl Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklių patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2004 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. 1V-593 „Dėl Informacijos, susijusios su Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo, Lietuvos Respublikos pašto įstatymo, Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatymo ir Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo įgyvendinimu, skelbimo taisyklių patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2006 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. 1V-261 „Dėl Prisijungimo prie viešojo ryšių tinklo fiksuotoje vietoje ir viešųjų telefono ryšio paslaugų kokybės rodiklių nustatymo ir duomenų teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Šių teisės aktų pakeitimo projektus Tarnyba numato parengti iki 2020 m. III ketvirčio pabaigos.

Atsižvelgdama į Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pateiktus ERĮ projekto patikslinimus ir informaciją, priėmus ERĮ projektą, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija turės parengti:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 20 d. nutarimo Nr. 262 „Dėl Asmens duomenų valdytojų valstybės registro nuostatų ir Duomenų valdytojų pranešimo apie asmens duomenų tvarkymą taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, kuriuo būtų pripažintos netekusiomis galios Duomenų valdytojų pranešimo apie asmens duomenų tvarkymą taisyklės;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 789 „Dėl Statistinių duomenų, nurodytų Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 70 straipsnyje, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą.

Atsižvelgdama į Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos ir Susisiekimo ministerijos pateiktus ERĮ projekto patikslinimus ir informaciją, priėmus ERĮ projektą, Susisiekimo ministerija turės parengti:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. 1593 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymą“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 3 d. nutarimo Nr. 1569 „Dėl Duomenų apie elektroninių ryšių įvykius viešuosiuose ryšių tinkluose teikimo Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, kuriuo būtų patikslintos keičiamame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime pateiktos nuorodos į ERĮ, taip pat patikslintas juo patvirtintas Duomenų apie elektroninių ryšių įvykius viešuosiuose ryšių tinkluose teikimo Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms tvarkos aprašas (patikslintos nuorodos į ERĮ ir atsisakyta 13 punkte nustatyto reikalavimo).

Priėmus ERĮ projektą, Tarnyba turės peržiūrėti ERĮ įgyvendinamuosius teisės aktus ir suderinti juose vartojamas sąvokas ir nuorodas su naujos redakcijos ERĮ.

12. Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšos, kurių prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Priėmus įstatymus, papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų jiems įgyvendinti nereikės. Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, jeigu bus nustatytas poreikis kompensuoti nuostolius, susijusius su universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimu, tokie nuostoliai būtų kompensuojami viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų lėšomis Vyriausybės patvirtintose universaliųjų paslaugų nuostolių kompensavimo taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis. Pažymėtina, kad siūlomo keisti Tarnybos valdymo modelio įgyvendinimas bendrai Tarnybos finansavimo ar išlaidų pokyčių nepareikalaus.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymų projektus, specialistų vertinimų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno Eurovoc terminus, temas ir sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „labai pralaidus elektroninių ryšių tinklas“, „mažos aprėpties belaidžio prisijungimo prie elektroninių ryšių tinklo taškas“, „prieiga“, „elektroninių ryšių infrastruktūra“, „plačiajuosčio ryšio tinklas“, „Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
